

Anatole Francestraat 119 b1 info@vclb-koepel.be
B-1030 Brussel www.vclb-koepel.be
T 02 240 07 50 F 02 240 07 51

Mededeling bij engagementsverklaring

“Naar een gedeelde zorg en verantwoordelijkheid in de opvoeding tussen scholen, internaten en CLB”

Inleiding en bedoeling

In de opdrachtverklaring internaten in het katholiek onderwijs lezen we “ Het internaat, de ouders, de school en de eventuele externe instanties zijn actieve partners in de opvoeding en de begeleiding van de kinderen en jongeren die hen zijn toevertrouwd. Zij besteden in onderlinge dialoog voldoende aandacht aan de evolutie en de groei van de internen doorheen het jaar. (...) Studiebegeleiding is een belangrijke taak van de internaatswerking. De intern wordt opgevolgd en er worden eventuele begeleidingsstappen besproken indien nodig in samenspraak met de andere partners.” (okt 2013). Het is duidelijk dat een internaat dus niet alleen staat in het kader van de begeleiding van kinderen en jongeren. Zowel het internaat als de school en het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) kunnen elk vanuit hun eigen opdracht hun competenties inzetten om de opleiding en de begeleiding van de interne leerlingen op te nemen. Ouders stellen dan ook een groot vertrouwen in een optimale begeleiding door deze verschillende partners in de opvoeding van hun kind. Onze scholen laten zich inspireren voor de uitbouw van hun zorgbeleid door:

- De visietekst van het VSKO: *Uitgangspunten voor een kansrijk en zorgbreed onderwijs voor alle kinderen en jongeren. Recht doen aan verschillen tussen leerlingen.*
- *Visie op zorg voor de leerlingen in het secundair onderwijs*
- Het *Vademecum Zorg* van het VVKBaO
- De tekst *Scholen ondersteunen bij het werken aan een kansrijk en zorgbreed onderwijs voor alle jongeren als een kerntaak van CLB en pedagogische begeleiding* van VSKO en VCLB
- De *Visietekst schoolondersteuning* van de VCLB (ontwikkeld voor CLB-medewerkers)
- *De rollen van de cliëntnabije CLB-medewerker* van de VCLB (ontwikkeld voor CLB-medewerkers)

Om een begeleiding te bieden die vertrekt vanuit een totaalbenadering van het kind is het dus wenselijk om indien nodig de zorg voor de internen op elkaar af te stemmen. De begeleiding van noden en zorgvragen kan optimaal gerealiseerd worden wanneer alle betrokken actoren op een constructieve manier samenwerken. Op dit ogenblik bestaat reeds een gedeelde betrokkenheid en afstemming in de begeleiding tussen scholen en internaten. Via het schooloverleg (met internaat) is er nu soms al een informeel overleg met het CLB. VSKO en VCLB engageren zich via deze engagementsverklaring om de scholen, internaten en de centra voor leerlingenbegeleiding actief te sensibiliseren tot een samenwerking vanuit de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid in de zorg voor kinderen en jongeren. Samenwerking kan onder andere tot stand komen door overleg waarbij het steeds de bedoeling is om de begeleiding te verbeteren en/of op elkaar af te stemmen vanuit een totaalvisie op het kind.

- Opdracht en begeleidingsaanbod van het CLB

Opdracht van het CLB

Het CLB ondersteunt de leerlingen, hun ouders, de leerkrachten en de schooldirecties in de scholen van hun werkgebied bij het verhogen van het welbevinden van de leerlingen. Het gaat daarbij uit van de (schoolgerelateerde) vragen en problemen van de leerlingen.

Het begeleidt de leerlingen door nieuwe perspectieven te openen in hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassenen en volgt de gezondheid en het welbevinden van de leerlingen op.

Het CLB werkt handelingsgericht samen met de leerlingen, de ouders, het schoolteam (directie, leerkrachten en opvoedend personeel) en andere betrokken instanties in vier domeinen: het leren en studeren, de onderwijsloopbaan, de preventieve gezondheidszorg en het psychisch en sociaal functioneren.

Het begeleiden van de leerlingen is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de ouders en de school/leerkrachten. Het CLB werkt subsidiair ten aanzien van de school en de ouders door het pedagogisch draagvlak van school en ouders te ondersteunen en te versterken. Op die manier kan de hulp zo dicht mogelijk bij de leerling plaatsvinden. U vindt meer informatie over de opdracht van het CLB in het *Decreet betreffende de Centra voor Leerlingenbegeleiding (01/12/1998)*, in het *Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de operationele doelen van CLB (03/07/2009)*, in de werkingsprincipes en de deontologische code van de CLB-medewerker.

Begeleidingsaanbod CLB

Het begeleidingsaanbod van het CLB bestaat enerzijds uit het leerlinggebonden aanbod en anderzijds uit het aanbod schoolondersteuning. Deze opdrachten behoren tot het zgn. verzekerd aanbod van de centra: vormen van ondersteuning die alle centra verplicht aanbieden aan de leerlingen, hun ouders en de scholen, en waarbij het de leerlingen, ouders en de scholen vrij staat om al dan niet op dit aanbod in te gaan:

- ✓ Opdrachten en activiteiten in het kader van het leerlinggebonden aanbod van CLB:

Hier gaat het om ondersteunende activiteiten *in functie van een concrete leerling*. De CLB-medewerker neemt hierbij enerzijds de rol op van ‘hulpverlener’: de CLB-medewerker onthaalt de hulpvraag van de cliënt en stelt aan de hand van een aaneenschakeling van kernactiviteiten (onthaal, vraagverheldering, informatie en advies, handelingsgericht en/of classificierend diagnostisch onderzoek, kortdurende begeleiding) een begeleidingstraject op zodat de cliënt een kwaliteitsvol antwoord of aanbod krijgt. Waar nodig gebeurt dit in samenwerking met externe diensten. Bij doorverwijzing naar externe diensten fungeert het CLB als draaischijf tussen school en externe diensten. Het CLB garandeert door zijn teamwerking een multidisciplinaire aanpak in de vier begeleidingsdomeinen. De integrale benadering van de totale persoonlijkheid van de leerling staat hierbij centraal.

- ✓ Opdrachten van activiteiten in het kader van de schoolondersteuning door het CLB:

Hier gaat het om ondersteunende activiteiten in de functie van *de school als organisatie*. De focus ligt dus niet langer op geïdentificeerde leerlingen. De CLB-medewerker neemt hierbij de rol op van schoolondersteuner vanuit bevindingen van het CLB bij individuele leerlingen en hun problemen, ondersteunt hij de school om haar zorgbeleid sterker te maken. Hij maakt, als dat nodig is, de school attent op leerlingennoden die de school kan helpen invullen. Hij coacht vanuit de eigen deskundigheid, inzichten en opdracht de school in de stappen die ze zet om een goede leer- en leefomgeving voor alle leerlingen te creëren. Naast algemene acties schenkt hij bijzondere aandacht aan prioritaire doelgroepen.

Tenslotte biedt het CLB ook nog een verplicht aanbod aan. Dit gaat enerzijds om de medische consulten en de verplichte opdracht in het kader van de leerplicht, maar tegelijk over verplichte opdrachten in het kader van onderwijsreglementering zoals bijvoorbeeld adviezen BuO en GON, schoolloopbaanadviezen, revalidatie tijdens de lestijden, enz.

- Opdrachtsverklaring internaten katholiek onderwijs

Het internaat in het katholiek onderwijs is een opvoedingsgemeenschap waar ontwikkeling in ruime zin centraal staat. Wij willen kinderen en jongeren begeleiden in het leren leren maar ook in het leren leven met oog op hun totale vorming. Het internaatsbestuur, de beheerder, de personeelsleden en de internen bouwen samen, elk vanuit hun verantwoordelijkheid en zorg, aan deze opvoedingsgemeenschap. Een goede samenwerking en verbondenheid binnen het team is belangrijk om het gezamenlijk pedagogisch project waar te maken.

Het internaat, de ouders, de school en de eventuele externe instanties, zijn actieve partners in de opvoeding en de begeleiding van de kinderen en jongeren die hen zijn toevertrouwd. Zij besteden in onderlinge dialoog voldoende aandacht aan de evolutie en de groei van de internen doorheen het jaar.

Structuur en warmte zijn essentieel in het internaatsleven. De regelmaat en het vaste ritme van het internaat en de veiligheid en ruimte die het internaat biedt, geven groeikansen aan jongeren om optimaal tot ontplooiing te kunnen komen. Wij geloven daarbij in de kracht van positieve bevestiging en het uiten van waardering voor wat mensen goed doen.

Het internaat maakt tijd voor opvoeding en begeleiding en leert jongeren zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

Het internaat is een oefenplaats voor sociale vaardigheden. Het groepsgebeuren krijgt met name veel aandacht op internaat. Er is zorg voor de positieve evolutie van de groep naast aandacht voor de individuele groei en het welbevinden van elke intern. De gevarieerde vrijetijdsbesteding schept ruimte voor initiatieven die de groepsgeest bevorderen en de ontwikkeling van de eigen talenten van de internen.

Studiebegeleiding is een belangrijke taak van de internaatswerking. De intern wordt opgevolgd en er worden eventuele begeleidingsstappen besproken indien nodig in samenspraak met de andere partners.

In het samenleven met internen heeft de opvoeder/de beheerder een voorbeeldfunctie. De visietekst 'deontologie van de internaatsmedewerker' nodigt het team uit tot reflectie en afspraken over de omgang met de internen.

Vanuit een evangelische inspiratie wordt het pedagogisch project van het internaat uitgeschreven en geconcretiseerd. Het internaat staat open voor alle kinderen en jongeren die binnen de internaatscontext kunnen functioneren, ongeacht hun sociale situatie of afkomst.

Het internaat in het katholiek onderwijs wil de beperktheid en tegelijk de kansen en mogelijkheden in de internen zien en hen met vallen en opstaan, respectvol begeleiden in hun groei naar volwassenheid.

Anatole Francestraat 119 b1 info@vclb-koepel.be
B-1030 Brussel www.vclb-koepel.be
T 02 240 07 50 F 02 240 07 51

Inhoud en afspraken

De engagementsverklaring “Naar een gedeelde zorg en verantwoordelijkheid in de opvoeding tussen scholen, internaten en CLB” beschrijft de rol die het internaat, de school en het CLB tegenover elkaar kunnen opnemen rekening houdend met de regelgeving. In dit verband kan verwezen worden naar het decreet CLB, het decreet rechtspositie van de minderjarige in de jeugdhulp, het BVR operationele doelen voor CLB en de regelgeving met betrekking tot privacy, beroepsgeheim en ambtsgeheim.

Zowel de school als het internaat zullen de interne leerlingen en/of hun ouders bij zorgvragen of bepaalde problematieken op de eerste plaats rechtstreeks doorverwijzen naar het centrum voor leerlingbegeleiding in het kader van de brede instap en het begeleidingsaanbod van het CLB. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is ook dat het CLB door het internaat kan aangesproken worden in het kader van verontrusting.

Het CLB heeft een beleidscontract met de school. In uitvoering van het beleidscontract en op basis van een jaarlijkse evaluatie maken de school en het CLB concrete afspraken voor eind september over het geheel van de leerlingenbegeleiding. Die afspraken zijn de bijzondere bepalingen. Het is zinvol om in de bijzondere bepalingen concrete afspraken op te nemen met betrekking tot de samenwerking en communicatie tussen CLB, school en internaat. Dit kunnen afspraken zijn rond de wederzijdse contactpersonen, de organisatie van deelname aan overlegmomenten tussen de school, het CLB en het internaat, de frequentie van deelname aan deze overlegmomenten, de wijze van wederzijdse communicatie, enz.

Implementatie van de engagementsverklaring

Met deze mededeling willen we stimuleren dat internaat, school en CLB, waar nodig, samenwerken met elkaar in de zorg voor kinderen en jongeren. Gezien de samenwerking tussen school en CLB decretaal is vastgelegd en het internaat in deze als een voor de hand liggende partner in die zorg kan gezien worden, adviseren we aan het internaat om zelf het gesprek aan te gaan met de scho(o)l(en) en het centrum/de centra voor leerlingenbegeleiding om te bespreken op welke manier een optimale samenwerking kan opgezet worden. De gemaakte afspraken kunnen bijgevolg worden opgenomen in de bijzondere bepalingen tussen school en CLB.

We adviseren daarbij om een toevoeging te doen aan het internaatsreglement waaruit blijkt dat er overleg en samenwerking tussen de school, het CLB en het internaat kan zijn indien dit wenselijk is. Een aangepast model internaatsreglement vindt u in [bijlage](#).

